

17 Ağustos Depremi Hafızamızdan Silinmeden

Tam 6 yıl geçti büyük felaketin üzerinden. On binlerce insanımızı kaybettik. Ne hayaller toprağın içine gömüldü. Felaket, Marmara Bölgesi'ni vurmuştu.

Depremde hayatını kaybedenlere bir kez daha Allah'tan rahmet yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyorum.

Peki bu süre zarfında depremlerin en az kayıpla atlatılabilmesi için çalışma yaptık mı? Evet; ama yetersiz. Kimimiz deprem gerçeğini unuttu bile. Kimimiz de bana bir şey olmaz düşüncesinde...

Deprem tatbikatlarında devletimize ve milletimize düşen önemli ödevler vardır. Bu ödevlerin eksiksiz, planlı bir biçimde uygulanması gerekmektedir. Bu ödevleri yalnız deprem olduktan sonra bir iki yıl uygulamak yeterli değil. Unutmayalım ki, gündüz kandilini hazırlamayan, gece karanlığa mahkumdur.

Aslında depremden korunmanın yolları çok basit. Öncelikle herkesin evinde, işyerinde bir deprem eylem planı olmalı ve bu konuda çalışanlarını ve aile bireylerini bilinçlendirilmelidir. Depremden önce, deprem anında ve depremden sonra yapılması gerekenler hafızalara kazınmalı ve bunlar işyerlerimizde evlerimizde uygulanmalıdır. Her evde bir deprem çantası hazırlanmalı. Bu hemen yapılmalı; çünkü depremin ne zaman olacağını hiç birimiz bilemiyoruz. Öyleyse yeni bir 17 Ağustos felaketi yaşamamak için deprem gerçeğini unutmayalım ve unutturmayalım.

I. Miraç Palabıyıklar

Fizikteki Değişim

Bundan 200 yıl önce Newton gibi klasik fizikçiler evrende yer alan olayların hepsini neden sonuç ilişkisine bağlıyorlardı. Evrendeki her şeyin bir kesinlik içinde olduğunu belirtmişlerdi. Kesinlikler üzerine kurulmuş ve olasılıklara yer vermeyen ve bu fizikçilere göre tam bir mükemmellikte işleyen bir mekanik evren vardı. Bu görüşe göre, gözle görülebilen ve algılanabilen şeyler gerçek olarak kabul ediliyordu. Yani o dönemlerde bilim adam-

ları sıkı bir pozitivist düşünceye bağlıydılar.

20. yüzyıla gelindiğinde klasik fizik artık sona yaklaşmaya başlamıştı. 1905'te, Einstein'ın öne sürdüğü "İzafiyet Teorisi" ile birlikte birçok eski düşünce yıkılmıştı. O zamana kadar uzay ve zaman kavramları birbirinden mutlak surette ayrılmış gibi gösteriliyordu. Ancak Einstein, bu düşünceyi yıkarak uzay-zaman ilişkisinin varlığını kanıtlamış oldu. Daha sonra kuantum teorisiyle aslında doğa yasalarının tümünün bir kesinlik içerisinde açıklanmayacağı, bunların bir olasılık çerçevesinde formülize edilebileceği gösteriliyordu. Şüphesiz bu konuda en ikna edici düşünce, Heisenberg'in "Belirsizlik Prensipleri" olmuştur. Klasik fizikçilerin en büyük yanılgılarından birisi de, evrenin, dolayısıyla da maddenin ezelden var olduğu düşüncesi idi. Buna karşın, fizikte bir değişim olarak kabul edilen "Big Bang" teorisine göre, evren büyük bir patlamayla ortaya çıkmıştı. Ayrıca karadeliklerin bulunmasıyla maddenin ebedi olduğu görüşü oldukça zayıfladı.

Evet, görüldüğü gibi fizikte bir zamanlar değişmez olarak görünen kurallar büyük ve köklü bir değişim içerisine girmiş bulunuyor. Sanırım bizim de bu değişimi büyük bir hızla kabul etmemiz gerekiyor. Çünkü yeni şeyleri açıklayabilmek, ancak bu tür değişimleri kabullenmekten geçmektedir.

Tolga Özata
Ordu Anadolu Lisesi

Bilim Adamı Yetiştirmek ve Değerini Bilmek

Öncelikle bir fizikçi adayı olarak TÜBİTAK'a Bilim ve Teknik dergisinin devamlılığını sağladığı için sonsuz saygılarımı iletiyorum.

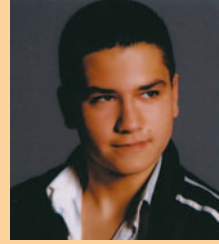
Ülkemizde bilime verilen önemin artırılması gerektiğini düşünüyorum. Ancak bu koşulla dünya çapında niteliğe sahip insanlarımızın sayısını çoğaltabileceğiz. Zaten bu artışı yakaladığımız zaman, bilimin ve bilimcinin değerini ülke anlamış olacağız.

Doğayı inceleyip sentezleyebilmek ayrıcalıktır. Bu ayrıcalığı yakalamak için çalışıp, çaba göstermek gerekir. Ama bugün bu ayrıcalığı yakalamayı sağlayan fen edebiyat fakültelerine yeterince destek vermiyoruz. Dolayısıyla

la fen edebiyat fakülteleri hak ettiği saygınlığı görmemekte. Oysa bu fakültelerde birbirinden başarılı araştırmalar ve projeler üzerinde çalışılıyor. Bana göre, üniversitelerle ilgilenen kurumların bir an önce harekete geçip, bu araştırmacıların her konuda önlerini açmaları gerekiyor. Eminim gereken ilgi ve desteği gördüklerinde temel bilimlerde çalışan araştırmacılarımız dünyayı sarsacak bilimsel gerçekleri ortaya çıkartacaklar.

Eren Şahiner
Akdeniz Üniv. Fizik Bölümü Öğrencisi

Doğu İllerimizdeki Eğitim ve Öğretim

Herkesce malum, doğu illerimizdeki arkadaşlarımız hem okul hem de öğretmen yetersizliği çekiyor. Ama onlar tüm bu zorluklara karşın yılmadan, usanmadan okuma-

ya devam ediyorlar. Her ne kadar bilimden, teknolojiye uzak olsalar da! Ama keşke onlar da tepegözün, bilgisayarın ne olduğunu bilselerdi. Onlar da bizler gibi istedikleri zaman İnternet'te merak ettikleri konularda bilgi edinebilseler.

Ülkemizde her yıl lüks alışveriş merkezleri, çok büyük parklar hizmete giriyor. Bu yerler, yurtdışından satın alınan malzemelerle milyarlarca yeni Türk lirası harcanarak donatılıyor. Bizler de bu merkezlerden, yine paramızı yurtdışına göndermemizi sağlayan ürünleri satın alıyoruz. Elbette bunlar da yapılacak; ama bu giderlerden hem kurumlar hem de bireyler olarak biraz kısıp, doğuda karların içinde, ayakları üşüyerek, saatler süren bir çabayla okula gitmeye çalışan arkadaşlarımıza yardımcı bulunabiliriz düşüncesindeyim. Buradan, ülkemizi yöneten sayın devlet büyüklüme ve bu arkadaşlarımıza yardım elini uzatacaklara seslenmek istiyorum: Bu yazdıklarım önemsenmeyecek bir yara değil. Ülkemizin bilimdeki, teknolojiye yerini alabilmesi için, milletimizin uygarlık düzeyine erişebilmesi için herkes, doğudaki, hatta yurdumuzun bütün olanakları kısıtlı yerlerine yardım elini uzatmalı. Onlar da kültürel, bilimsel, sınırsal olanaklara, ekipmanlara sahip olmalı.

Mertcan Şenay
Çankaya Balgat Anadolu Teknik Lisesi
Endüstriyel Elektronik Sınıfı

Değerli Okurlar, görüşlerinizi

400 kelimeli geçmeyecek biçimde ve fotoğrafınızla birlikte "TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, Forum Köşesi, Atatürk Bul. No:221 Kavaklıdere- Ankara" adresine gönderebilirsiniz. Görüşler aktarıldıkça 3. şahısları suçlayıcı ifadelerden kaçınılmasını rica ederiz. Forum'da ve Serbest Kürsü'de yayımlanan okuyucu görüşleri Bilim ve Teknik dergisini bağlamaz. Forum köşesine aşağıdaki telefon ve faks numaralarıyla da erişebilirsiniz:

Tel: (312) 468 53 00 / 1067 (Gülün Akbaba) Faks: (312) 427 66 77